

Vår sak nr.:
SAK-01447-K8J0V3

Deres ref.:
20/1363-1 691.0/MABR

Dato: 04.05.2020

HØRINGSSVAR FRA NTL – PROP. 62 S LANGTIDSPLAN FOR FORSVARSSEKTOREN

LO har sendt ovennevnte proposisjon på høring med kort frist. NTL har tre viktige poenger som vi ønsker at LO bringer videre i sin behandling.

- NTL mener det legges opp til for få ansatte og er bekymret for økt bruk av midlertidighet. Utfordringen med for tynn bemanning, spesielt i støttefunksjonene, løses ikke i denne LTPen.
- Regjeringen legger opp til det de kaller «forbedring, effektivisering og modernisering» i sektoren og at det skal frigjøres minst 1,9 mrd. 2020-kroner frem mot 2024. Dette framstår for NTL som urealistisk.
- NTL er bekymret for Forsvarets økte avhengighet av private aktører. Regjeringen legger til grunn at en forutsetning for å lykkes med effektivisering er såkalte «strategiske samarbeid» med aktører utenfor forsvaret. NTL ønsker ikke ytterligere privatisering i sektoren, men heller at Forsvaret gis rom til å løse sitt samfunnsoppdrag med egne ansatte.

Alle disse punktene utdypes i det følgende:

Bakgrunn

Den sikkerhetspolitiske situasjonen som legges til grunn for Langtidsplanen (LTP) ligger tett opp til Forsvarssjefens (FSJ) trusselvurdering slik den framgår i Forsvarssjefens fagmilitære råd (FMR). Likevel får Forsvaret mindre budsjetter og langt færre folk enn det FSJ ber om. Dette innebærer at regjeringen tar langt større risiko enn det FSJ anbefaler. NTL er skeptisk til dette.

To faktorer gjør det spesielt krevende å gi et detaljert høringssvar på planen: Planen framstår som vag på flere viktige punkter, deriblant hvordan bemanningssituasjonen i Forsvaret skal løses og hvordan effektiviseringsmålene skal oppnås. I tillegg framstår LTP delvis som en plan for åtte år i stedet for fire. NTL er generelt kritiske til at forpliktelser skyves til etter 2024. Denne

høringsuttalelsen er begrenset til tidsperioden 2021-24 da det er disse forpliktelsene vi anser å være mest reelle.

Personell

Antallet ansatte i Forsvaret i dag er for lavt til å ivareta nasjonale forpliktelser og samtidig bidra til NATOs operasjoner og nasjonal beredskap. Dette fører til unødig høyt arbeidspress og en krevende arbeidshverdag for mange ansatte. De siste årene har Forsvaret kuttet årsverk i støttefunksjoner (for eksempel HR). Dette har ført til at administrative oppgaver har blitt flyttet fra sivile ansatte til operative sjefer på ulike nivå. Å benytte korrekt personellkategori til å løse oppgavene er både kostnadmessig det mest effektive, og det som gir best kvalitet. NTL mener Forsvaret må ha større robusthet i støttefunksjonene, som både har en viss egenevne og kapasitet, samt er i stand til å koordinere samspillet med sivile aktører på en god måte.

LTP legger opp til en langt lavere øking i antall årsverk enn det FSJ mener at han må ha for å ivareta sitt samfunnsoppdrag. Vi i NTL finner dette svært bekymringsfullt. LTPen lanserer begrepet «fleksibelt bemanningskonsept». Det framstår noe uklart hva dette vil innebære, men de fleste oppgavene som løses i Forsvaret i dag krever høy kompetanse, erfaring og opplæring på arbeidstedet. Det er vanskelig å se for seg at den typen midlertidig bemanning LTPen legger opp til, kan ivareta arbeidsoppgavene på en god og sikker måte. Faste arbeidsoppgaver skal løses av faste ansatte. Dette er et klart prinsipielt ståsted for NTL, men det sikrer også at de ansatte er i stand til å løse arbeidsoppgavene på en forsvarlig og trygg måte.

«Effektivisering»

Regjeringen legger til grunn i LTPen at det gjennom arbeidet med «fortsatt forbedring, effektivisering og modernisering» i sektoren skal frigjøres minst 1,9 mrd. 2020-kroner frem mot 2024. Dette framstår som urealistisk. NTL minner om at Forsvaret til dels har hatt store utfordringer med å nå de innsparingsmålene som ble satt for inneværende langtidsperiode.

Kravene om innsparing i foreliggende LTP stammer fra FFI rapporten *Hvordan skape økonomisk handlingsrom i den nye langtidsplanen? – potensial for forbedring og effektivisering 2021-2024*. Rapporten viser til 28 mulige effektiviseringstiltak. Planen prioriterer ikke mellom disse ulike tiltakene og det er derfor høyst uklart hvilke summer som skal spares hvor, og i det hele tatt hvordan innsparingsmål skal nås. NTL er kritiske til at regjeringen ikke tar det politiske ansvaret det er å beslutte hvordan og hvor det skal kuttes. Det er *politiske* prioriteringer som bør ligge til grunn for slike innsparinger, ikke vilkårlige (eventuelt flate) kutt.

NTL ser hvordan urealistiske effektiviseringsprosesser sliter på organisasjon og personell, og er bekymret for at ansatte (og potensielle nye ansatte) kan oppleve Forsvaret som en lite attraktiv arbeidsplass.

Økt avhengighet av private aktører

Regjeringen skriver i LTPen at en av de sentrale forutsetningene for å lykkes med effektiviseringa er strategiske samarbeid med aktører utenfor forsvarssektoren. Dette i kombinasjon med at Forsvaret ikke gis rom til å ansette nok folk til å løse oppgavene etaten er pålagt, vil føre til at Forsvarets avhengighet av private aktører vil øke.

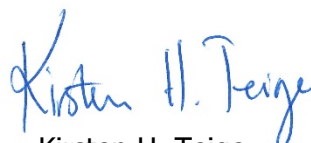
Planen understreker igjen og igjen at private aktører skal brukes i større utstrekning enn tidligere og at man skal etterstrebe såkalte «strategiske partnerskap» der det er mulig. Dette er for NTL dypt problematisk. Beslutning om å inngå et strategisk partnerskap der forsvarsdata lagres i private skytjenester illustrere hvordan forsvaret gjør seg avhengig av private aktører. Jo flere aktører som skal samordnes jo større blir kommunikasjonsutfordringene. NTL mener dette øker sårbarheten og bidrar til å svekke den nasjonale sikkerheten og Forsvarets operative evne.

Vi ber om at LO tar med disse poengene inn i felles høringssvar.

Med vennlig hilsen

Ellen Dalen
2. nestleder

Kirsten H. Teige
forbundssekretær